

31994L0046

L 268/15

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1994 10 19

KOMISIJOS DIREKTYVA 94/46/EB,**1994 m. spalio 13 d.****iš dalies keičianti Direktyvas 88/301/EEB ir 90/388/EEB, ypač palydovinio ryšio srityje**

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 90 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) Žalioji knyga dėl bendro požiūrio palydovinio ryšio srityje Europos bendrijoje, kuri Komisija priėmė 1990 m. lapkričio mėnesį, nustatė pagrindinius pokyčius reglamentavimo srityje, būtinus šių ryšio priemonių potencialui panaudoti. Ši Žalioji knyga, skirta palydovams, *inter alia*, paragino visiškai liberalizuoti palydovinių paslaugų ir įrangos sektorių, įskaitant visų išimtinių arba specialiųjų teisių šiose srityse panaikinimą, licencijavimo tvarkos įdiegimą, taip pat paragino užtikrinti laisvą (neapribotą) prieigą prie palydovinės erdvės ruožo išteklių.
- (2) 1991 m. gruodžio 19 d. Tarybos rezoliucija ⁽¹⁾ dėl bendros palydovinio ryšio paslaugų ir įrangos rinkos plėtos parėmė pozicijas, išdėstytas Komisijos parengtoje Žaliojoje knygoje ir nustatė šiuos pagrindinius uždavinius: atitinkamų palydovinio ryšio žemės stočių rinkos suderinimas ir liberalizavimas, įskaitant, kur reikia, specialiųjų arba išimtinių teisių panaikinimą šioje srityje, ypač su sąlyga, kad bus laikomasi sąlygų, reikalingų, kad būtų įvykdyti esminiai reikalavimai.
- (3) Europos Parlamentas savo rezoliucijoje ⁽²⁾ dėl bendros palydovinio ryšio paslaugų ir įrangos rinkos plėtos pavedė Komisijai priimti būtinus teisės aktus tam, kad būtų sukurta aplinka, leidžianti panaikinti dabartiniu metu esančius apribojimus, ir būtų galima imtis naujų veiklos rūšių palydovinio ryšio srityje, kartu pabrėždamas poreikį suderinti ir liberalizuoti palydovinės įrangos ir paslaugų rinkas.
- (4) Kai kurios valstybės narės jau atvėrė palydovinio ryšio paslaugų rinką konkurencijai ir įdiegė licencijų išdavimo sistemas. Vis dėlto licencijų išdavimas kai kuriose valstybėse narėse dar neatitinka objektyvumo, proporcingumo ir nediskriminavimo kriterijų arba tuo atveju, kai operatoriai konkuruoja su telekomunikacijų organizacijomis, jiems yra taikomi techninio pobūdžio apribojimai,

tokie kaip draudimas prijungti jų įrangą prie perjungiamųjų tinklų, kuriuos eksploatuoja tokios telekomunikacijų organizacijos. Kitose valstybėse narėse galioja specialiosios arba išimtinės teisės, suteiktos nacionalinėms valstybinėms įmonėms.

- (5) 1988 m. gegužės 16 d. Komisijos direktyva 88/301/EEB ⁽³⁾ dėl konkurencijos galinės telekomunikacinės įrangos rinkose, iš dalies pakeista Susitarimu dėl Europos ekonominės erdvės, numato specialiųjų arba išimtinių teisių panaikinimą galinės telekomunikacijų įrangos importui, taip pat dėl tokios įrangos tiekimo rinkai, prijungimo, paleidimo ir priežiūros. Ši direktyva neapima visų tipų palydovinio ryšio žemės stočių įrangos.
- (6) Europos Teisingumo Teismas savo nutartyje, kurią jis priėmė byloje Nr. C-202/88 ⁽⁴⁾, *Prancūzija prieš Komisiją*, vadovavosi Komisijos direktyva 88/301/EEB. Tačiau tiek, kiek ši direktyva yra susijusi su specialiosiomis teisėmis, ji buvo pripažinta negaliojančia dėl to, kad nei direktyvos nuostatos, nei jos preambulė nenustato konkrečių teisių rūšių ir nenurodo, kuriais atvejais tokios teisės prieštarauja įvairioms Sutarties straipsnių nuostatoms. Kiek tokios teisės yra susijusios su telekomunikacijų įrangos importu, jos tiekimu rinkai, prijungimu, paleidimu ir priežiūra, specialiosios teisės praktiškai yra tokios teisės, kurias valstybė narė suteikė ribotam įmonių skaičiui bet kokių įstatymų ar kita teisine priemone, kuri apibrėžtoje geografinėje teritorijoje:
 - apriboja tokių įmonių skaičių iki dviejų arba daugiau, ne pagal objektyvius, deramus ir nediskriminuojančius kriterijus, arba
 - nustato kelias konkuruojančias įmones ne pagal pirmiau nurodytus kriterijus, arba
 - suteikia bet kuriai įmonei arba įmonėms ne pagal pirmiau nurodytus kriterijus bet kokius teisinius arba reguliavimo pranašumus, kurie labai paveikia bet

⁽¹⁾ OL C 8, 1992 1 14, p. 1.

⁽²⁾ OL C 42, 1993 2 15, p. 30.

⁽³⁾ OL L 131, 1988 5 27, p. 73.

⁽⁴⁾ (1991) ECR I-1223.

kurios kitos įmonės galimybes verstis bet kuria iš pirmiau išvardytų veiklos rūšių toje pačioje geografinėje vietovėje iš esmės lygiavertėmis sąlygomis.

Šis apibrėžimas neprieštarauja Sutarties 92 straipsnio taikymui.

direktyva 93/97/EEB ⁽¹⁾, ypač kiek tai susiję su efektyviu dažnių panaudojimu. Tokių esminių reikalavimų taikymo priežiūrą iš dalies galima bus vykdyti licencijomis, išduotomis teikti nurodytas paslaugas. Suderinamumas su esminiais reikalavimais bus pasiektas patvirtinus bendrąsias technines taisykles ir suderinus prie licencijų pridedamas sąlygas. Netgi tokiu atveju, jeigu šios sąlygos nėra suderintos, vis vien valstybės narės priima savo šalių taisykles. Abiem atvejais valstybės narės privalo garantuoti, kad tokių taisyklių taikymas nesudarys kliūčių prekybai.

- (7) Suteiktos išimtinės teisės riboja laisvą telekomunikacijų įrangos (įskaitant ir palydovinės įrangos) judėjimą jos importo bei tiekimo rinkai srityse todėl, kad kai kurie iš šių įrenginių nepatenka į rinką, arba tokių įrenginių prijungimo, paleidimo ir priežiūros srityse, todėl, kad atsižvelgiant į rinkos charakteristiką, o ypač į šių įrenginių įvairovę ir techninį pobūdį, monopolija neturi paskatų teikti tokias paslaugas įrenginių, kurių ji netiekia rinkai ar neimportuoja, atžvilgiu, nei nustatyti jų kainas pagal sąnaudas, kadangi nėra naujai įeinančių į rinką įmonių konkurencijos pavojus. Atsižvelgiant į tai, kad daugelyje įrangos rinkų paprastai yra didelė telekomunikacijų įrangos įvairovė ir į tikėtiną rinką, kuriose yra ribotas gamintojų skaičius, plėtrą, bet kokių specialiųjų teisių suteikimas, kurios tiesiogiai arba netiesiogiai – pavyzdžiui, nenumatant atviros ir nediskriminacinės leidimų išdavimo tvarkos – riboja įmonių, turinčių teisę importuoti, tiekti rinkai, prijungti, paleisti ir prižiūrėti tokią įrangą, skaičių, gali turėti tokio paties pobūdžio poveikį, kaip ir išimtinių teisių suteikimas.

Tokios specialiosios arba išimtinės teisės yra laikomos priemonėmis, turinčiomis tolygų poveikį kiekybiniais apribojimams, nesuderinamiems su Sutarties 30 straipsniu. Jokios specifinės palydovinio ryšio žemės stočių arba jų pardavimo bei techninės priežiūros rinkos charakteristikos nėra tokios, kuriomis būtų galima pagrįsti tai, kad jų teisinis traktavimas skirtingai nuo kitos galinės telekomunikacijų įrangos. Todėl yra būtina panaikinti visas dabartiniu metu palydovinio ryšio žemės stočių įrenginių importo, tiekimo rinkai, prijungimo, paleidimo ir priežiūros srityse suteiktas išimtinės teises, taip pat tokias teises, kurios turi panašų poveikį – t. y. visas specialiąsias teises, išskyrus tas, kurios suteikiamos kaip teisinis arba reguliavimo pranašumas vienai ar daugiau įmonių ir daro įtaką tik kitų įmonių galimybei verstis bet kuria iš pirmiau išvardytų veiklos rūšių toje pačioje geografinėje vietovėje iš esmės lygiavertėmis sąlygomis.

- (9) Panaikinant specialiąsias arba išimtinės teises, susijusias su palydovinio ryšio žemės stočių įrenginių prijungimu, yra būtina pripažinti teisę prijungti šiuos įrenginius prie telekomunikacijų organizacijų eksploatuojamų perjungiamųjų tinklų tam, kad turintys licencijas operatoriai galėtų viešai siūlyti savo paslaugas.
- (10) 1990 m. birželio 28 d. Komisijos direktyva 90/388/EEB ⁽²⁾ dėl konkurencijos telekomunikacijų paslaugų rinkose, iš dalies pakeista Susitarimu dėl Europos ekonominės erdvės, numato specialiųjų arba išimtinių teisių, kurias valstybės narės suteikė telekomunikacijų paslaugoms teikti, panaikinimą. Tačiau ši direktyva netaikoma palydovinio ryšio paslaugoms.
- (11) Sujungtose bylose Nr. C-271/90, C-281/90 ir C-289/90 ⁽³⁾, Ispanija prieš Komisiją, Europos Teisingumo Teismas vadovavosi Komisijos 1992 m. lapkričio 17 d. direktyva. Tačiau, kiek ji yra susijusi su specialiosiomis teisėmis, teismas pripažino šią direktyvą negaliojančia dėl to, kad nei direktyvos nuostatos, nei jos preambulė neapibrėžia konkrečių teisių rūšių ir nenurodo, kuriais atvejais tokios teisės prieštarauja įvairioms Sutarties nuostatomis. Dėl nurodytos priežasties šios teisės privalo būti apibrėžtos šioje direktyvoje. Tiek, kiek tokios teisės yra susijusios su telekomunikacijų paslaugomis, specialiosios teisės praktiškai yra tokios teisės, kurias valstybė narė suteikė ribotam įmonių skaičiui bet koku įstatymu ar kitomis teisinėmis priemonėmis, kurios apibrėžtoje geografinėje teritorijoje:

- (8) Palydovinio ryšio žemės stočių įrenginiai privalo atitikti esminius reikalavimus, kurie yra suderinti Tarybos

⁽¹⁾ OL L 290, 1993 11 24, p. 1.

⁽²⁾ OL L 192, 1990 7 24, p. 10.

⁽³⁾ (1992) ECRI-5833.

- apriboja įmonių, kurioms suteikta teisė teikti bet kokias telekomunikacijų paslaugas, skaičių iki dviejų arba daugiau ne pagal objektyvius, deramus ir nediskriminuojančius kriterijus, arba
- nustato kelias konkuruojančias įmones, kurioms suteikta teisė teikti bet kokias telekomunikacijų paslaugas, ne pagal pirmiau nurodytus kriterijus, arba
- suteikia bet kuriai įmonei arba įmonėms ne pagal pirmiau nurodytus kriterijus teisinius arba reguliavimo pranašumus, kurie gerokai paveikia bet kurios kitos įmonės galimybes teikti tokias pačias telekomunikacijų paslaugas toje pačioje geografinėje vietovėje iš esmės lygiavertėmis sąlygomis.

Šis apibrėžimas neprieštarauja Sutarties 92 straipsnio taikymui. Telekomunikacijų paslaugų srityje tokie specialūs teisiniai arba reglamentiniai pranašumai gali, šalia kitų faktorių, suteikti teisę vykdyti privalomus pirkimus tenkinant bendruosius interesus, nukrypstant nuo teritorijų planavimą reglamentuojančios teisės arba gali suteikti galimybę gauti leidimą nesilaikant įprastinės tvarkos.

- (12) Jeigu valstybė narė riboja įmonių, turinčių teisę teikti palydovines telekomunikacijų paslaugas, skaičių specialiosiomis bei, *a fortiori*, išimtinėmis teisėmis, tokios teisės yra laikomos apribojimais, kurie yra nesuderinami su Sutarties 59 straipsniu, jeigu tokie apribojimai nėra pateisinami esminiais reikalavimais, kadangi tokios teisės neleidžia kitoms įmonėms teikti (arba gauti) atitinkamas paslaugas kitoms valstybėms narėms (arba iš jų). Kalbant apie palydovinio tinklo paslaugas, tokie esminiai reikalavimai galėtų būti efektyvus dažnių spektro panaudojimas ir žalingųjų trukdžių tarp palydovinių ir kitų kosminių arba antžeminių techninių sistemų išvengimas. Todėl jeigu įrangą, naudojama teikti tokias paslaugas, patenkina šiuos palydoviniui ryšiui taikomus esminius reikalavimus, skirtingas palydovinio ryšio teisinis traktavimas nėra pagrįstas. Kita vertus, specialiosios teisės, suteikiamos kaip specialus teisinis ar reguliavimo pranašumas, iš principo neužkerta kelio kitoms įmonėms įeiti į rinką. Todėl kiekvienu konkrečiu atveju yra privaloma įvertinti tokių teisių suderinamumą su Sutartimi, atsižvelgiant į jų poveikį kitų įmonių

faktinei laisvei teikti tokias pačias telekomunikacijų paslaugas bei galimą tokių teisių pateisinimą, susietą su atitinkama veikla.

- (13) Išimtinės teisės, kurios šiuo metu galioja palydovinio ryšio srityje, buvo bendrai suteiktos organizacijoms, jau užimančioms dominuojančią padėtį antžeminių tinklų kūrimo srityje, arba vienai iš tokių organizacijų dukterinių įmonių. Tokios teisės išplečia dominuojančią padėtį, kurią turi šios organizacijos, ir ją sustiprina. Todėl išimtinės teisės, suteiktos palydovinio ryšio srityje, yra nesuderinamos su EB Sutarties 90 straipsniu, nagrinėjant jį kartu su 86 straipsniu.

- (14) Tokios išimtinės teisės, kurios riboja patekimą į rinką, gali būti palydovinio ryšio pasiūlai turi varžantį arba trukdantį poveikį, kuris yra žalingas vartotojams, ir tokiu būdu stabdo techninę pažangą šioje srityje. Kadangi atitinkamų įmonių investavimo sprendimai remiasi gautomis išimtinėmis teisėmis, jos dažnai suteikia pirmenybę antžeminiams ryšių technologijoms, o naujai įeinančios į rinką įmonės gali naudoti palydovinio ryšio technologiją. Paprastai telekomunikacijų organizacijos teikia pirmenybę optinio pluošto antžeminių ryšių linijų plėtrai, o palydovinis ryšys iš esmės buvo naudojamas kaip vienintelis techninis sprendimas, kai alternatyvių antžeminių sistemų sąnaudos būdavo pernelyg didelės, arba duomenų perdavimui ir (arba) televizijos transliavimui, tačiau nebuvo naudojamas kaip papildoma pilnateisė perdavimo technologija. Tokiu būdu, išimtinės teisės nustato apribojimus palydovinio ryšio plėtrai, o tai yra nesuderinama su Sutarties 90 straipsniu, nagrinėjant jį kartu su 86 straipsniu.

- (15) Tačiau, nagrinėjant palydovinių paslaugų teikimą, yra pateisinama jam taikyti licencijų išdavimo arba deklaravimo tvarką tam, kad būtų užtikrintas atitikimas su esminiais reikalavimais pagal proporcingumo principą. Licencijavimas nėra pagrįstas, jeigu pakaktų taikyti paprastą deklaravimo tvarką tam, kad būtų pasiektas atitinkamas tikslas. Pavyzdžiui, norint teikti palydovinio ryšio paslaugas, į kurias įtrauktas tik priklausomos VSAT žemės stoties panaudojimas valstybėje narėje, tam turėtų būti taikoma tik deklaravimo tvarka.

- (16) Sutarties 90 straipsnio 2 dalis numato išimtis iš šios Sutarties 86 straipsnio, jeigu pastarojo taikymas teisiškai arba faktiškai trukdytų telekomunikacijų organizacijoms vykdyti paskirtus specialius uždavinius. Remiantis šia nuostata, pagal Direktyvą 90/388/EEB pereinamuoju periodu yra leidžiama palikti galioti išimtinės teisės balso telefonijos srityje.

„Balso telefonijos“ sąvoka yra apibrėžta Direktyvos 90/388/EEB 1 straipsnyje, kaip viešasis tiesioginis kalbos perdavimas bei perjungimas realiu laiku, atliekamas komerciniais tikslais tarp viešojo perjungiamojo tinklo galinių taškų, o tai leidžia bet kuriam vartotojui naudoti įrangą, prijungtą prie tokio tinklo galinio taško tam, kad susisiektų su kitu galiniu to tinklo tašku. Kai kalba yra tiesiogiai perduodama perjungiamaisiais palydovinio ryšio žemės stoties tinklais, toks viešas paslaugų teikimas komerciniais tikslais apskritai gali vykti tik tada, kai palydovinio ryšio žemės stoties tinklas yra prijungtas prie viešojo perjungiamojo tinklo.

Visoms kitokioms negu balso telefonijos paslaugoms pagal Sutarties 90 straipsnio 2 dalį negali būti pateisinamas jokios specialios tvarkos taikymas, ypač atsižvelgiant į nereikšmingą tokių paslaugų indėlį į bendrą telekomunikacijų organizacijų apyvartą.

- (17) Palydovinio tinklo paslaugų teikimas radijo ir televizijos programoms perduoti šioje direktyvoje yra telekomunikacijų paslauga, todėl jai yra taikomos šios direktyvos nuostatos. Nepaisant tam tikrų specialiųjų arba išimtinių teisių panaikinimo, vien priėmimui naudojamoms palydovinio ryšio žemės stotims, neprijungtoms prie valstybės narės viešųjų telekomunikacijų tinklų, bei specialiųjų ir išimtinių teisių panaikinimo palydovinėms paslaugoms, teikiamoms visuomeniniams arba privatiems transliuotojams, palydovinio transliavimo paslaugų, teikiamų plačiai visuomenei ar privatiems transliuotojams, turiniui, palydovinio transliavimo paslaugų, teikiamų plačiai visuomenei Radijo ryšio reglamentais palydovinėms transliavimo tarnyboms (BSS) ir fiksuotoms palydovinėms tarnyboms (FSS) nustatytais dažnių diapazonais, turiniui bus ir toliau taikomos specifinės taisyklės, kurias valstybės narės priėmė pagal Bendrijos teisę, ir todėl jam nebus taikomos šios direktyvos nuostatos.
- (18) Ši direktyva nedraudžia priimti priemonės pagal Bendrijos teisę ir galiojančius tarptautinius įsipareigojimus, siekiant užtikrinti, kad valstybių narių piliečiai būtų vienodai traktuojami trečiojoje šalyje.

- (19) Kai kuriose valstybėse narėse palydovų operatorių licencijuotiems palydovinio ryšio žemės stoties tinklo operatoriams teikiama nacionalinių, privačių arba tarptautinių palydovinių sistemų palydovinės erdvės ruožo išteklių pasiūla vis dar yra taikomi reguliavimo apribojimai, kitoje negu atitinkantys dažnių ir vietos koordinavimo tvarką, reikalaujamą pagal tarptautinius valstybių narių įsipareigojimus. Tokie papildomi apribojimai prieštarauja Sutarties 59 straipsniui, kuriame numatoma, kad tokie palydovų operatoriai turėtų turėti visišką laisvę teikti savo paslaugas visoje Bendrijoje, jeigu jie gavo licenciją vienoje valstybėje narėje.

- (20) Daugelyje valstybių narių bandymus, kuriais siekiama nustatyti, ar nenacionalinių, licencijas turinčių, operatorių palydovinio ryšio žemės stoties atitinka galiojančias technines ir eksploatacines prieigos prie tarpvyriausybinių palydovų sistemų technines sąlygas, atlieka valstybės, kurios teritorijoje veikia tokia palydovinio ryšio stotis, atitinkamą sutartį pasirašiusi nacionalinė institucija. Todėl tokių atitikties įvertinimą vis dar atlieka paslaugų teikėjai – konkurentai.

Tokia padėtis neatitinka Sutarties nuostatų, ypač jos 3 straipsnio g punkto ir 90 straipsnio, taikant juos kartu su 86 straipsniu. Todėl valstybėms narėms reikia užtikrinti, kad tokių atitikties įvertinimą būtų galima tiesiogiai atlikti tarp atitinkamo palydovinio ryšio žemės stoties tinklo operatoriaus ir pačios tarpvyriausybės organizacijos, reguliavimo institucijai tik prižiūrint.

- (21) Daugumą prieinamų palydovinės erdvės ruožo išteklių siūlo tarptautinės palydovinės organizacijos. Daugelyje valstybių narių kol kas išlieka didelė kaina už tokių išteklių panaudojimą todėl, kad šie ištekliai gali būti įsigyti tik iš atitinkamos valstybės narės institucijos, pasirašiusios tarptautinę sutartį. Tokia išskirtinė padėtis, kurią leidžia kai kurios valstybės narės, veda prie Bendrosios rinkos padalijimo, tuo pakenkiant vartotojams, kuriems reikia nurodytų išteklių. Todėl 1991 m. gruodžio 19 d. sprendimu Taryba paragino valstybes nars pagerinti prieigą prie tarpvyriausybinių organizacijų palydovinės erdvės ruožų. Nagrinėjant atskirų telekomunikacijų sistemų kūrimą ir panaudojimą, ribojančios priemonės, priimtose pagal tarptautines konvencijas, kurias pasirašė valstybės narės, taip pat gali turėti poveikį, nesuderinamą su Bendrijos teise, apribodamos pasiūlą vartotojo sąskaita, kaip numatyta 86 straipsnio b punkte. Pastaruoju metu tarptautinėse palydovinėse organizacijose vyksta atitinkamų steigimo dokumentų nuostatų peržiūrėjimas, *inter alia*, ir dėl

prieigos pagerinimo bei atskirų sistemų kūrimo ir naudojimo. Tam, kad Komisija galėtų tinkamai atlikti jai pagal Sutartį paskirtą priežiūros darbą, turėtų būti numatytos priemonės, padedančios valstybėms narėms vykdyti bendradarbiavimo pareigas, numatytas 5 straipsnio pirmoje pastraipoje, susijusias su Sutarties 234 straipsnio 2 dalimi.

- (22) Įvertinant šioje direktyvoje numatytas priemones, Komisija, remdamasi pagrindinių Sutarties tikslų, nurodytų šios sutarties 2 straipsnyje, įskaitant tikslą stiprinti Bendrijos ekonominę ir socialinę sanglaudą, kaip nurodyta Sutarties 130 straipsnio a punkte, pasiekiamumu, taip pat atsižvelgia į padėtį tose valstybėse narėse, kuriose antžeminis tinklas dar nėra pakankamai išplėtotas, kad galėtų pagrįsti datos, nuo kurios visapusiškai taikomos šios direktyvos nuostatos, atidėjimą šioms valstybėms narėms palydovinių paslaugų srityje tokiu mastu, kuris yra būtinas, iki 1996 m. sausio 1 d.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 88/301/EEB iš dalies keičiama taip:

1. a) Paskutinis 1 straipsnio pirmosios įtraukos sakinyss keičiamas taip:

„Galinė telekomunikacijų įranga taip pat yra palydovinio ryšio žemės stočių įrenginiai“.
- b) Po antrosios įtraukos įterpiamos toliau išvardytos įtraukos:

„— „specialiosios teisės“ – tai teisės, kurias valstybė narė suteikė ribotam įmonių skaičiui bet koku įstatymu ar kita teisine priemone, kuri apibrėžtoje geografinėje teritorijoje:

 - apriboja tokių įmonių skaičių iki dviejų arba daugiau ne pagal objektyvius, deramus ir nediskriminuojančius kriterijus arba
 - nustato kelias konkuruojančias bendroves ne pagal pirmiau nurodytus kriterijus, arba
 - nustato kelias konkuruojančias bendroves ne pagal pirmiau nurodytus kriterijus, arba
 - suteikia bet kuriai bendrovei arba įmonei ne pagal pirmiau nurodytus kriterijus, bet kokius teisinius arba reguliavimo pranašumus, kurie gerokai paveikia bet kurios kitos įmonės galimybes importuoti, pateikti rinkai, prijungti, pradėti eksploatuoti ir (arba) techniškai prižiūrėti galinę telekomunikacijų įrangą toje pačioje geografinėje vietovėje iš esmės lygiavertėmis sąlygomis,
 - „palydovinio ryšio žemės stoties įrenginiai“ – tai galinė telekomunikacijų įranga, kurią galima panaudoti radijo ryšio signalams siųsti, arba ir siųsti, ir

priimti („siuntimas/priėmimas“), arba tikrai priimti („tik priėmimas“), naudojant palydovus arba kitokias kosmines sistemas.“

2. Pirmoji 2 straipsnio pastraipa keičiama toliau pateikta pastraipa:

„Valstybės narės, kurios suteikė įmonėms specialiąsias arba išimtinės teises, užtikrina, kad būtų panaikintos visos išimtinės teisės, taip pat tokios specialiosios teisės, kurios:

- a) sumažina tokių įmonių skaičių iki dviejų arba daugiau, kaip nurodyta 1 straipsnyje ne pagal objektyvius, deramus ir nediskriminuojančius kriterijus, arba
- b) nustato kelias konkuruojančias įmones, kaip nurodyta 1 straipsnyje, ne pagal pirmiau nurodytus kriterijus.“

3. Pirmoji 3 straipsnio įtrauka keičiama tokiu pateikiamu tekstu:

„— atsisakyti prijungti palydovinio ryšio žemės stoties įrenginius prie viešųjų telekomunikacijų tinklų ir (arba) pradėti juos eksploatuoti, jeigu jie neatitinka atitinkamų bendrųjų techninių reglamentų, priimtų pagal Tarybos direktyvą 93/97/EEB ⁽¹⁾, arba tokiems nesant, neatitinka esminių reikalavimų, išdėstytų tos direktyvos 4 straipsnyje. Nesant suderintų reglamentuojančių sąlygų ar bendrųjų techninių taisyklių, nacionalinės taisyklės turi būti proporcingos tokiems esminiams reikalavimams ir apie jas pranešama Komisijai pagal Direktyvą 83/189/EEB, kai to reikalaujama minėtoje direktyvoje,

— atsisakyti prijungti galinę telekomunikacijų įrangą prie viešųjų telekomunikacijų tinklų, jeigu ji neatitinka kai kurių bendrųjų techninių reglamentų, priimtų pagal Tarybos direktyvą 91/263/EEB ⁽²⁾, arba tokiems nesant, neatitinka esminių reikalavimų, išdėstytų tos direktyvos 4 straipsnyje.

⁽¹⁾ OL L 290, 1993 11 24, p. 1.

⁽²⁾ OL L 128, 1991 5 23, p. 1.“

2 straipsnis

Direktyva 90/388/EEB iš dalies keičiama taip:

1. 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

- i) antroji įtrauka keičiama taip:

„— „išimtinės teisės“ – tai teisės, kurias valstybė narė suteikia vienai įmonei bet koku įstatymu ar kita teisine priemone, palikdama jai teisę teikti telekomunikacijų paslaugą arba verstis tam tikra veikla tam tikroje geografinėje teritorijoje.“

ii) toliau pateiktas tekstas įterpiamas kaip trečioji įtrauka:

„— „specialiosios teisės“ – tai teisės, kurias valstybė narė suteikė ribotam įmonių skaičiui bet kokių įstatymu ar kita teisine priemone, kuri tam tikroje geografinėje teritorijoje:

— apriboja iki dviejų arba daugiau skaičių tokių įmonių, kurios turi teisę teikti paslaugas arba verstis tam tikra veikla ne pagal objektyvius, deramus ir nediskriminuojančius kriterijus, arba

— nustato, ne pagal pirmiau nurodytus kriterijus, kelias konkuruojančias įmones, turinčias teisę teikti paslaugas arba verstis tam tikra veikla, arba

— suteikia bet kuriai įmonei arba įmonėms ne pagal pirmiau nurodytus kriterijus teisinius arba reguliavimo pranašumus, kurie pastebimai paveikia bet kurios kitos įmonės galimybes teikti tokias pačias telekomunikacijų paslaugas arba verstis tokia pačia veikla toje pačioje geografinėje teritorijoje iš esmės lygiavertėmis sąlygomis.“;

iii) ketvirtoji įtrauka pakeičiama taip:

„— „telekomunikacijų paslaugos“ – tai paslaugos, į kurių teikimą visiškai arba iš dalies įtrauktas signalų perdavimas ir nukreipimas viešajame telekomunikacijų tinkle telekomunikacinėmis priemonėmis, išskyrus visuomenei teikiamas radijo ir televizijos transliavimo paslaugas bei palydovines paslaugas.“;

iv) po ketvirtosios įtraukos įterpiamos toliau pateiktos įtraukos:

„— „palydovinio ryšio žemės stoties tinklas“ – tai dviejų arba daugiau žemės stočių, kurios palaiko ryšį per palydovą, konfigūracija,

— „palydovinio tinklo paslaugos“ – tai palydovinio ryšio žemės stočių tinklų steigimas ir eksploatavimas. Tokios paslaugos susideda bent iš radijo ryšio nuo palydovinio ryšio žemės stoties iki palydovinės erdvės ruožo („aukštnykryptės perdavimo linijos“) užmezgimo ir radijo ryšio nuo palydovinės erdvės ruožo iki palydovinio ryšio žemės stoties („žemynkryptės perdavimo linijos“) užmezgimo,

— „palydovinio ryšio paslaugos“ – tai paslaugos, kurioms teikti visiškai arba iš dalies naudojamos palydovinio tinklo paslaugos,

— „palydovinės paslaugos“ – tai palydovinio ryšio paslaugų teikimas ir (arba) palydovinio tinklo paslaugų teikimas“;

v) antrasis šeštos įtraukos sakiny s keičiamas tokiu tekstu:

„Tokiomis priežastimis yra tinklų operacijų saugumas, tinklo vientisumo palaikymas ir, pagrįstais atvejais, paslaugų sąveika bei duomenų apsauga, palydovinių tinklų paslaugų atveju, efektyvus dažnių spektro panaudojimas, ir žalingųjų trukdžių tarp palydovinių telekomunikacijų sistemų ir kitų kosminių arba antžeminių techninių sistemų išvengimas.“

b) 2 dalis keičiama taip:

„2. Ši direktyva netaikoma telekso paslaugoms arba antžeminiame judriajam radijo ryšiui.“

2. 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) pirma pastraipa keičiama taip:

„Nepažeidžiant 1 straipsnio 2 dalies, valstybės narės panaikina visas priemones, kuriomis:

a) suteiktos išimtinės teisės teikti telekomunikacijų paslaugas, kitokias negu balso telefonija, ir

b) suteiktos specialiosios teisės, kurios apriboja turinčių teisę teikti tokias telekomunikacijų paslaugas įmonių skaičių iki dviejų arba daugiau ne pagal objektyvius, deramus ir nediskriminuojančius kriterijus, arba

c) suteiktos specialiosios teisės, kurios nustato ne pagal pirmiau nurodytus kriterijus kelias konkuruojančias įmones, turinčias teisę teikti tokias paslaugas.

Jos imasi priemonių, užtikrinančių, kad bet kuris operatorius turėtų teisę teikti šias telekomunikacijų paslaugas, kitokias negu balso telefonija.“

b) Pridedamos toliau pateiktos pastraipos:

„Valstybės narės pateikia kriterijus, kuriais remiantis išduodami leidimai, kartu pateikdamos prie tokių leidimų bei deklaratavimo tvarkos pridėdamas žemės stočių eksploatavimo sąlygas.

Valstybės narės nuolatos informuoja Komisiją apie bet kokius planus įdiegti naują licencijavimo tvarką arba pakeisti galiojančią tvarką.“

3. 6 straipsnis keičiamas taip:

a) Po antros pastraipos pridamos šios pastraipos:

„Valstybės narės garantuoja, kad bet kokie mokesčiai, taikomi paslaugų teikėjams kaip leidimo išdavimo tvarkos dalis, būtų pagrįsti objektyviais, viešais ir nediskriminuojančiais kriterijais.

Apie mokesčius, juos pagrindžiančius kriterijus ir bet kokius jų pasikeitimus tinkamai ir pakankamai išsamiai paskelbiama taip, kad būtų galima lengvai surasti tokią informaciją.

Ne vėliau kaip po devynių mėnesių nuo šios direktyvos paskelbimo bei įvykus pirmiau nurodytiems pasikeitimams, valstybės narės praneša Komisijai, koku būdu yra paskelbta informacija. Komisija reguliariai paskelbia nuorodas į tokius pranešimus.“

b) Pridedama ši pastraipa:

„Valstybės narės užtikrina, kad būtų panaikinta palydovinės erdvės ruožo išteklių pasiūla, skirta leidimus turintiems palydovinio ryšio žemės stočių operatoriams, bet kokie reguliavimo draudimai arba apribojimai ir savo teritorijoje suteikia teisę bet kuriam palydovinės erdvės ruožo išteklių teikėjui patikrinti, ar palydovinio ryšio žemės stoties tinklas, naudojamas kartu su atitinkamo teikėjo palydovinės erdvės ruožu, atitinka paskelbtas prieigos prie jo palydovinės erdvės išteklių sąlygas.“

3 straipsnis

Valstybės narės, kurios pasirašė tarptautines konvencijas, įsteigiančias tarptautines organizacijas *Intelsat*, *Inmarsat*, *Eutelsat* ir

Intersputnik palydovams eksploatuoti, Komisijos prašymu pateikia informaciją apie bet kokias priemones, kurios galėtų prieštarauti Sutarties konkurencijos taisyklėms arba daryti įtaką šios direktyvos arba Tarybos direktyvų, priimtų telekomunikacijų srityje, tikslams.

4 straipsnis

Valstybės narės, ne vėliau kaip po devynių mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo, pateikia Komisijai tokią informaciją, kuri leistų Komisijai patvirtinti, kad yra laikomasi 1 ir 2 straipsnių.

5 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

6 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1994 m. spalio 13 d.

Komisijos vardu

Karel VAN MIERT

Komisijos narys